

det, der tilkommer den. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa den Strid, der er mellem det ærede Medlem for Københavns Amts 7de Valgkreds (Niels Frederiksen) og det ærede Medlem fra Fuglebjerg (Martin Hansen) sammen med det ærede Medlem fra Faaborg (Starcke). Jeg tror, at Forskellen mellem deres Opfattelser ikke er saa stor. Det ærede Medlem fra Faaborg og det ærede Medlem fra Fuglebjerg gaar ud fra, at det ikke er til Gavn for Laantagerne, at dette Stykke af § 9 bliver slettet, medens det er min bestemte Opfattelse, at det netop er til Gavn for dem.

Om Ændringsforslag Nr. 13 til § 11 angaaende Fordelingen af de 5 Millioner i Amtsrådskredsene kan jeg kun sige, at det i og for sig ikke er nødvendigt at stille dette Forslag, men jeg har ikke det mindste imod, at det bliver fastslaaet, at først skal en Fjerdedel fordeles ligeligt mellem Amterne, hvorefter saa Resten fordeles. Kun to Gange i den Tid, Loven har virket, har der været Brug for en saadan Bestemmelse, nemlig i 1909—10 og i 1910—11. Om man skal vedtage Ændringsforslaget under Nr. 13 eller det under Nr. 14, er vel nærmest en Skønssag. Udvalgets Flertal har sluttet sig om Nr. 13, og det forekommer mig ogsaa at være det rimeligste.

Ændringsforslag Nr. 17 til § 13 angaar Tillægslaane. Det er nærmest en Tydeliggørelse af Paragraffen, men det er tillige en Udvidelse af den. Fremtidig vil man kunne give Laan til Bygninger, uanset om der er udført nogen særlig Grundforbedring eller købt mere Jord, naar blot Jordarealet er sat i Kultur. Det vil give Kommissionerne yderligere Arbejde, men jeg har ladet mig overbevise af de Grunde, som det ærede Medlem fra Skern (Ovesen) har fremført om Ændringsforslagets Hensigtsmæssighed.

Jeg kommer saa til Ændringsforslagene Nr. 12 og 18, der har delt Udvalget efter en noget anden Linie end den, der ellers har raadet. Jeg kan ikke tiltræde dem. Jeg fik af de Udtalelser, det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) fremkom med, nærmest det Indtryk, at vel satte det ærede Medlem stor Pris paa, at Renten blev ved de 3 pCt., men selv om Ændringsforslagene blev forkastet, kunde han dog stemme for Lovforslaget. Jeg skal ikke komme ind paa en vidtløftig Begrundelse af, hvorfor jeg ikke kan tiltræde Ændringsforslagene, men jeg maa dog have Lov til at nævne enkelte Ting. I Øjeblikket sva-

rer 4 pCt. saa nogenlunde til 3 pCt. paa den Tid, da Loven første Gang blev vedtaget, og dernæst maa vi huske paa, at den Gang var det en Forsøgslov; for Øjeblikket behøver man ikke særlig at virke for at faa Folk til at ønske at komme i Besiddelse af Jord; det er der mange, der ønsker, blot de kan sættes i Stand dertil. Og naar man ved, at Obligationerne til de 3 pCt. maa sælges til en Kurs af 67, og det nu foreslaas at benytte 5 Mill. Kr. til dette Formaal, kan man let regne ud, at det vilde være et ikke ringe Tab, Staten vilde lide hvert Aar. Men dette kunde efter min Mening endda være det samme, naar kun det Tilskud, som Staten her yder, havde den Virkning, som det ærede Medlem fra Rønne maaske mener, det har, men som jeg ikke mener, det har. Men hertil kommer, at det paa Finansloven allerede er vedtaget at forhøje Renten af visse Laan til Hedekommuner og til Haandværkere fra 3 til 4 pCt., og at der er vedtaget en Lov om Laan til Byggeforeninger, hvor Renten ogsaa er 4 pCt.

Der er endnu en Ting, jeg i denne Forbindelse ønsker at nævne, og det er, at det Krav, jeg her har stillet om, at Renten skulde sættes op til 4 pCt., udmærket falder sammen med, hvad der er krævet af Husmandsorganisationerne fra for Aar tilbage og til den sidste Tid. Maa jeg kort minde om, at i 1902 blev i Køge vedtaget den saakaldte Køge-Resolution, der ikke alene huskes og paaskønnes her i Landet, men er kendt ogsaa udenfor Landets Grænser. Netop i denne Resolution kom et Krav som dette frem, at Husmandssagens Udvikling ikke væsentligt maa bygges paa Bidrag fra Staten. Ved Sendemandsmøderne i 1908 blev der vedtaget Resolutioner i samme Retning. Det hedder der saaledes — med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse enkelte Linier —: „Den saakaldte Husmandslov har derimod aldeles ikke løst sin Opgave i den Retning“, nemlig som foran antydnet. „Den har tværtimod bevirket en almindelig Fordyrelse af al Jord til Gavn kun for de store Jordsælgere, men til Skade for Husmændene, baade dem, der har faaet Statshusene, og alle andre Købere af Jord“. „Grunden til Husmandslovens daarlige Virkninger er væsentlig den, at Loven er formet som en Undtagelses- og Almisse-Lov i Stedet for en Retslov lige for alle“. Og i en Resolution af 1910 hedder det: „For yderligere at lette det arbejdende Folks Adgang til Jord ydes der, uden Tab for Samfundet, i saa